

A Magyar Köztársaság Nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Rihmer István ügyvéd által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek az OIT Hivatal Módszertani és Jogi Képviselési Főosztálya által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Somogy Megyei Bíróság 21.P.21.246/2010/12. számú ítélete ellen a felperes 13. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes, B. F.-né és B. F. jogi képviselőjeként járt el a Pécsi Városi Bíróság előtt P.20.662/2004. szám folyamatban volt perben, melyben a bíróság 9. sorszámú ítéletével kötelezte a Sz. és F. Betéti Társaságot 4.424.544,- forint és 220.000,- forint perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy amennyiben a követelés a társaságtól behajthatatlan, úgy a társaság beltagja, Sz. Zs. köteles ezt az összeget megfizetni.

A Sz. és F. Bt. fizetéseképtelenségét az alperes a 2004. július 13-án jogerőre emelkedett végzésével megállapította. B. F.-né 2005. február 22-én a felszámolónak a hitelezői igényét bejelentette. A felszámoló a felperest arról tájékoztatta, hogy ügyfele a kielégítési rangsorra figyelemmel nem, vagy csak csekély mértékben juthat követeléséhez. A felperes erről, valamint a követelés 1 %-át kitevő regisztrációs díj megfizetési kötelezettségről ügyfelét tájékoztatta. Elmulasztotta azonban tájékoztatni arról, hogy amennyiben a regisztrációs díj befizetése nem történik meg, a felszámoláson túli igény érvényesítés lehetősége a mögöttes kötelezettel szemben is megszűnik. A felszámolási eljárásban a hitelezői

igény bejelentésére megállapított egy éves jogvesztő határidő 2005. augusztus 5-én lejárt.

B. F.-né a bt. kültagjával, Sz.L.-al szemben kérte fizetési meghagyás kibocsátását 4.894.544,- forint és járulékai erejéig. Képviselővel a felperest bízta meg. A fizetési meghagyásos eljárás Sz. L. ellentmondása folytán perré alakult. A Pécsi Városi Bíróság 2005. június 23-án kelt végzésével a hatáskörének hiányát állapította meg, és az iratokat áttenni rendelte az alpereshez. A Baranya Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2005. szeptember 5-én kelt végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. Az áttételt elrendelő végzés 2005. szeptember 28-án érkezett meg az alpereshez. A per ezt követően az alperes előtt volt folyamatban P.21.022/2005. szám alatt. Az alperes 2006. március 29-én az ügyben kitűzött 4. tárgyalási határnapon meghozott 18. sorszámú ítéletével B. F.-né keresetét elutasította, az ítéletet a Pécsi Ítéltábla helybenhagyta. Az ítélet indokolása szerint a felperesnek igényét a Sz. és F. Bt. elleni felszámolási eljárásban kellett volna érvényesíteni az arra vonatkozó szabályok szerint. A nyilvántartásba vételi díj megfizetésével egyidejűleg kerülhetett volna az igénye a nyilvántartásba. Amiatt, hogy a felperes az igényét a bt.-vel szemben a felszámolási eljárásban nem érvényesítette, követelése a betéti társasággal szemben már nem áll fenn, ebből következően nem állapítható meg a bt. kültagjának mögöttes felelőssége sem. A felülvizsgálati kérelem folytán eljáró Legfelsőbb Bíróság az ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alperes a 11.P.20.230/2008/6. számú ítéletével kötelezte a felperest, hogy B. F.-nek 4.824.544,- forint kártérítést és az állam javára 304.842,- forint illetéket fizessen meg. Az ítéletben megállapította, hogy B. F.-né azért nem tudta igényét érvényesíteni a kültaggal szemben, mert a téves jogi tanácsadás miatt a felszámolási eljárásban hitelezői igényét nem jelentette be. Az alperes ítéletét a Pécsi Ítéltábla részben megváltoztatta, a marasztalási összeget 4.824.544,- forintra leszállította.

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság az alperest 870.667,- forint és kamata, továbbá 304.842,- forint megfizetésére kötelezze. Előadta, hogy a vele szembeni marasztaló ítélet meghozatalát követően az ügyvédi felelősségbiztosító a megítélt összeg 85 %-át megtérítette, így ő két részletben 870.667,- forintot fizetett meg B. F.-nének. Ezen túl 304.842,- forint illetékfizetési kötelezettség terheli. Álláspontja szerint a kültaggal szemben folyamatban volt perben az alperes a Pp. 3. § (3) bekezdésében írt tájékoztatási kötelezettségét megsértette, nem tájékoztatta őt arról, hogy az igényét a felszámolási eljárásban az ügyfelének be kellett volna jelenteni, mert a bejelentés elmulasztása a mögöttes felelősségre is kiható jogvesztéssel jár, másrészt álláspontja szerint a kültaggal szemben előterjesztett keresetet a Pp. 130. § (1) bekezdés b) pontja alapján idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani amiatt, hogy a felszámolási eljárás a betéti társasággal szemben már folyamatban volt. Ekkor egyértelművé vált volna, hogy az igényt a felszámolási eljárásban kell érvényesíteni. Másodlagosan az alperes marasztalását a felperes a Ptk. 6. §-a alapján kérte.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a P.21.022/2005. számú eljárásban nem a felperes volt peres fél, hanem a felperes képviselője. A tájékoztatási kötelezettség megsértésével kapcsolatban sem a fél, sem képviselője részére a Pp. nem biztosít fellebbezési lehetőséget, annak elmaradását az ítélet elleni fellebbezésben lehet sérelmezni, és ezt kizárólag a fél teheti meg. A bíróság nem a jogi képviselőt, hanem a felet köteles tájékoztatni, erre figyelemmel e szakasz megsértésére alapítottnan kizárólag a peres fél terjeszthet elő igényt. Hangsúlyozta ugyanakkor az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a tájékoztatási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. A Pp. 3. § (3) bekezdésén kívül eső tájékoztatás lett volna az arról történt tájékoztatás, hogy a fél egy adott igényt akkor érvényesíthet eredményesen, ha az igényét a felszámolási eljárásban bejelenti.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperesnek az az állítása, hogy az alperes előtt 21.P.21.022/2005. számú ügyben a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani, tartalmában vitatja a megyei bíróságnak ebben az ügyben hozott érdemi döntését. A bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti igény érvényesítése során azonban az érdemi döntést ismételten vitatni nem lehet, különösen nem vitathatja a fél képviselője. Az elsőfokú bíróság utalt arra is, hogy a keresetlevelet nem lehetett idézés kibocsátása nélkül elutasítani, mert a felperes megbízója nem a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezettel szemben érvényesített igényt.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a Pp. 3. § (3) bekezdésére hivatkozással, illetőleg a Pp. 130. § (1) bekezdés b) pontja téves alkalmazására hivatkozással igény érvényesítésre nem jogosult, keresetjogi joga nincs, de amennyiben rendelkezett volna ilyen igénnyel, abban az esetben is érdemben alaptalan az igénye. A Ptk. 6. § alapján előterjesztett igényt az elsőfokú bíróság azért találta megalapozatlannak, mert a felperes vagyonában az értékcsökkenés nem amiatt állt be, hogy a bírósági eljárás nem volt megfelelő, hanem amiatt, hogy a B. F.-nével létrejött ügyvédi megbízási szerződés teljesítése során nem a megfelelő gondos eljárást tanúsította.

A végzés ellen a felperes jelentett be fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a keresetnek adjon helyt. Arra hivatkozott, hogy az ügyfelét azért nem tájékoztatta arról, hogy a mögöttes kötelezettel szemben megszűnik az igény érvényesítés lehetősége, ha a regisztrációs díj teljesítése elmarad, mert a bíróság kioktatása (Pp. 3. § (3) bekezdés utolsó mondata) elmaradt. Elmaradt továbbá a Pp. 95. § szerinti hiánypótlási felhívás, és a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem, illetve később a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasítása a Pp. 130. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően. Elmaradt a keresetlevél tárgyalásra való alkalmasságának, azaz a perakadályoknak a vizsgálata is, ahogy ezt a Pp. 124. § (1) bekezdése rögzíti.

A felperes álláspontja szerint a Pécsi Városi Bíróság a keresetlevél tárgyalásra való alkalmasságának vizsgálata, a perelőfeltételek vizsgálata, észlelése helyett tárgyalásra tűzte ki az ügyet, és belebocsátkozott az ügy tárgyalásába, a következő tárgyalási határnapon pedig megállapította a hatáskörének hiányát. Az alperes is csak a harmadik tárgyalási határnapon, az ítélethozatal előtt tért rá a perakadályok vizsgálatára. Akkor kérdezett rá a felszámolóhoz való bejelentkezésre. A bíróságnak már a fizetési meghagyás, illetve később a felszámolási eljárásra is hivatkozó keresetlevél benyújtása után észlelnie kellett volna, hogy az alperes felelőssége mögöttes felelősség, amely csak akkor áll fenn, ha a felszámolóhoz a hitelező bejelentkezik. Az eljáró bíróság nem vizsgálta a kereset tárgyalásra való alkalmasságát, ezért nem észlelte a perakadályokat, ezért nem szólította fel a felperest hiánypótlásra, azaz a szabályszerű hitelezői igény bejelentés igazolására.

A felperes álláspontja szerint nemcsak a kioktatás maradt el, hanem elmaradt a Cstv. 38. § (3) bekezdésében, a Pp. 124. § (1) bekezdésében foglaltak, a BH.1993.558. és a BH.1997.105. számú határozatokban foglaltak alkalmazása is. A felszámolót nem az eljárás végén, hanem az eljárás elején, legkésőbb a keresetlevél benyújtása után kellett volna megkeresnie a bíróságnak. Ekkor még lett volna elég idő ahhoz, hogy a felperes ügyfele a regisztrációs díjat megfizesse.

A felperes - álláspontja szerint - nem vitatta az érdemi döntést, ellenkezőleg, az abban írtakra alapította a keresetét. Az igény érvényesítésekor a felszámolási eljárás már elkezdődött, ha pedig a felszámolási eljárást lefolytató bíróság hatáskörébe tartozik a jogvita elbírálása, az általános hatáskörű bíróságnak a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül el kell utasítania. A fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemre ugyanezek a szabályok irányadók. Álláspontja szerint a Ptk. 6. §-ának alkalmazására is sor kerülhet jelen eljárásban.

Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és abból érdemben helyes jogi következtetést vont le. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokaival egyetért, azonban az indokolásából mellőzi azt a megállapítást, hogy a felperesnek nincs keresetösségi joga. A felperes a Ptk. 339.§ (1) bekezdés, 349.§ (1) bekezdés és (3) bekezdés és a Ptk. 6.§-ra hivatkozva kérte, hogy a bíróság az alperest kártérítés megfizetésére kötelezze. A kártérítés szabályait a Ptk. határozza meg. A Ptk. 7.§ (1) bekezdése szerint a törvényben biztosított jogok védelme az állam minden szervének kötelessége. Érvényesítésük - ha a törvény másképpen nem rendelkezik - bírósági útra tartozik. Ebből következik, hogy mindenkinek joga van pert indítani, akit kár ért. Nem a keresetösség jog fennállása vizsgálatának körébe tartozik az, hogy a felperest ért kárt az alperes okozta-e, ez a per érdemére tartozó kérdés.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását a következő szerint pontosítja, illetve kiegészíti:

A felperes maga sem vitatta, hogy a Cstv. 37.§-a szerinti jogvesztő határidő 2005. augusztus 5-én telt le. Az áttétel nyomán az iratok 2005. szeptember 28-án, a jogvesztő határidő eltelte után érkeztek meg az alpereshez. Ebből következően fel sem merülhet, hogy a felperest az alperes mulasztása miatt érte volna kár.

A Pécsi Városi Bíróság Borbás Ferencné kérelmére a fizetési meghagyást kibocsátotta. A kérelmet nem kellett a Cstv. 38. § (3) bekezdésére figyelemmel elutasítani, mert B. F.-né nem a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet ellen érvényesített a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelést. A kérelemnek nem volt olyan hiányossága, amely miatt kiegészítésre szorult. Az ellentmondás 2005. április 27-én érkezett meg a Pécsi Városi Bírósághoz. A Pécsi Városi Bíróság a perré alakult eljárásban 2005. május 9-én kelt 2. sorszámú végzésével az első tárgyalási határnapot a Pp. 125.§ (1) bekezdése szerinti határidőn belül kitűzte. 2005. május 25-én érkezett meg a 3. sorszámú előkészítő irat, melyet a felperes B. F.-né képviselőjében nyújtott be. Ebben az előkészítő iratban a keresetet kiterjesztette Sz. G.-ra és kérte megállapítani, hogy a Sz. G. és Sz. L. között létrejött adásvételi szerződés B. F.-nével szemben hatálytalan. Ez a keresetmódosítás azt eredményezte, hogy a per 2005. május 25-e után már nem a Pécsi Városi Bíróság hatáskörébe tartozott. A Pécsi Városi Bíróság nem hozhatott olyan tartalmú ítéletet, amelyből a felperes megtudhatta volna, hogy B. F.-nének a felszámolási eljárásban hitelezői igényét érvényesíteni kell és a regisztrációs díjat meg kell fizetnie, ellenkező esetben az igényérvényesítés lehetősége a mögöttes felelősökkel szemben is megszűnik. A Pécsi Városi Bíróság kizárólag a keresetlevél áttételéről rendelkezhetett a Pp. 129.§ (1) bekezdése alapján, kioktatási kötelezettsége nem volt. A 2005. június 23-án megtartott tárgyaláson kihirdetett áttételt elrendelő végzés ellen a felperes nyomban fellebbezést jelentett be, ezért a végzés csak az alperes, mint másodfokú bíróság 3.Pkf.50.504/2005/2. számú végzésének meghozatalával, 2005.szeptember 5-én emelkedett jogerőre.

A másodfokú bíróság a Pécsi Városi Bíróság eljárásban sem talált olyan mulasztást, amely a felperest ért kárral okozati összefüggésben állna, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A fellebbezési eljárásban az alperesnek költsége nem merült fel, ezért a másodfokú bíróság nem kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest perköltség megfizetésére. A felperes illetékmentességre kiterjedő részleges költségmentességben részesült, ezért a feljegyzett fellebbezési illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (7) bekezdése és 14.§ alapján az állam viseli.

Pécs, 2011. június 8.

Dr. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Zóka Ferenc s.k. előadó bíró, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő